
Algorithm 1

```
1: procedure PROCEDURA1( $n, x, a[ ]$ )
2:   Input
3:      $n$                                 liczba całkowita,  $n \geq 0$ 
4:      $x$                                 liczba rzeczywista
5:      $a[ ]$                              zbiór/tablica/lista ( $n + 1$ ) wartości
                                   rzeczywistych
6:   Output
7:      $s$                                 wartość rzeczywista
8:      $s := 0.0$ 
9:     for  $i := n$  to 0 do
10:        $p := a[n - 1]$ 
11:       for  $j := i$  to 0 do
12:          $p := p * x$ 
13:        $s := s + p$ 
14:   return  $s$ 
```

Algorithm 2

```
1: procedure PROCEDURA2( $n, x, a[ ]$ )
2:   Input
3:      $n$                                 liczba całkowita,  $n \geq 0$ 
4:      $x$                                 liczba rzeczywista
5:      $a[ ]$                              zbiór/tablica/lista ( $n + 1$ ) wartości
                                   rzeczywistych
6:   Output
7:      $s$                                 wartość rzeczywista
8:      $s := a[0]$ 
9:     for  $i := n - 1$  to 0 do
10:        $s := s * x + a[n - i]$ 
11:   return  $s$ 
```

Zad. 1.

Odpowiedzieć na pytania:

1. Do czego służy algorytm zrealizowany w procedurze o nazwie "PROCEDURA1"? Odpowiedzieć szczegółowo.

Odp.: Procedura służy do wyznaczenia wartości wielomianu $f(x)$ dla wartości x , przy czym w szczegółach realizowane są następujące działania.

- (a) Stopień wielomianu wynosi $n+1$ - linia 9 zawiera petle, która wykonuje się od wartości n do wartości 0, a więc $n+1$ razy. Linia 11 zawiera petle, która wykonuje się od i do 0, a więc $i+1$ razy. Przy pierwszym obrocie petli zewnętrznej $i = n$ stad petla wewnętrzna wykona się

$i + 1 = n + 1$ razy. Tyle razy wykona się mnożenie wartości x w linii 12 stad najwyższa potęga x w wielomianie to $n + 1$ (pierwsze mnożenie x przez wartość $a[n - 1]$, każde kolejne przez x).

- (b) Petla wewnętrzna z linii 11 zawsze wykona się przynajmniej jeden raz. Dla $i = 0$ zmienna j ma się zmieniać od 0 do 0, a zatem możliwy jest jeden obrót petli. Oznacza to, że najniższa potęga zmiennej x w wielomianie jest równa 1.
- (c) Z powodu aktualizacji wartości zmiennej p w linii 10 zawsze ta sama wartość z listy a (spod indeksu $n - 1$), wszystkie potęgi x wyrażane są zawsze przez tą samą wartość ($a[n - 1]$).
- (d) Ostateczna postać obliczanego wielomianu:

$$f(x) = a[n - 1]x^{n+1} + a[n - 1]x^n + a[n - 1]x^{n-1} + \dots + a[n - 1]x$$

- (e) Wywołanie procedury może prowadzić do błędu, gdy użytkownik wywoła procedurę z wartością $n = 0$ dopuszczalną przez warunki zadania. W języku Python indeks równy -1 nie powoduje błędu.

2. Do czego służy algorytm zrealizowany w procedurze o nazwie "PROCEDURA2"? Odpowiedzieć szczegółowo.

Odp.: Procedura służy do wyznaczenia wartości wielomianu $f(x)$ dla wartości x , przy czym w szczegółach realizowane są następujące działania.

- (a) Stopień wielomianu wynosi n - linia 9 zawiera petle, która wykonuje się od wartości $n - 1$ do wartości 0, a więc n razy. Oznacza to, że wartość x będzie wyrażana maksymalnie n razy.
- (b) Algorytm nazywany jest schematem Hornera.
- (c) W przeciwieństwie do procedury 1 wykorzystywane są wszystkie wartości z tabeli a . Decyduje o tym dodanie wartości z tabeli a spod indeksu $n - i$ w linii 10 w każdym obrocie petli przy zmieniającej się wartości i .
- (d) Ostateczna postać obliczanego wielomianu:

$$f(x) = a[0]x^n + a[1]x^{n-1} + a[2]x^{n-2} + \dots + a[n]$$

3. Przy założeniu, że obie procedury zostaną uruchomione dokładnie w tych samych warunkach, która procedura wykona się w krótszym czasie? Dlaczego?

Odp.:

- (a) W procedurze 1 są dwie petle. Petla zewnętrzna wykona się $n + 1$ razy. Dla wartości $i = n$ petla wewnętrzna również wykona się $n + 1$ razy. W najbardziej niekorzystnym przypadku liczba operacji mnożenia będzie zatem rzędu n^2 .
- (b) W procedurze 1 będą dodatkowo wykonane $n + 1$ operacje dodawania.

- (c) W procedurze 2 w petli z linii 9 (wykonującej n obrotów) w każdym obrocie będzie wykonane jedno mnożenie i jedno sumowanie. Zatem mamy n mnożeń i n sumowań. Liczba mnożeń jest rzędu n . To decyduje o szybszym wykonaniu procedury 2 niż procedury 1.
4. Oszacować ile raz dłużej będzie wykonywać się procedura o dłuższym czasie wykonania od procedury o krótszym czasie wykonania, przy założeniu, że operacje arytmetyczne dodawania i mnożenia trwają tyle samo czasu. Przedstawić proces dochodzenia do wyniku szacowania.

Odp.:

- (a) Dokładna liczba operacji mnożenia w procedurze 1 można wyznaczyć jako sumę ciągu arytmetycznego ze skokiem równym 1 (tak zmieniają się zmienne licznikowe petli). Pierwsza liczba mnożeń wyznaczona jest potęgą x w ostatnim wyrazie obliczanego wielomianu (x^1), a ostatnia liczba mnożeń wyznaczona jest potęgą pierwszego wyrazu obliczanego wielomianu x^{n+1} . Pośrednie potęgi wyrazów wielomianu zmieniają się co 1. Możemy zatem wykorzystać ogólny wzór na sumę b wyrazów ciągu arytmetycznego. W naszym przypadku, aby porównać obie procedury należy znormalizować b i uwzględnić, że wielomian z procedury 1 jest rzędu $n + 1$ stad $b = n + 1$.

$$\text{Liczba mnożeń} = S_b = b \times \frac{c_1 + c_b}{2},$$

gdzie $c_1 = 1, c_b = n + 1$ i $b = n + 1$. (W procedurze 1 przekazujemy parametr n , ale stopień wielomianu jest równy $c_b = n + 1$ i interesują nas mnożenia dotyczące $b = n + 1$ wyrazów wielomianu, w których potęga x zmienia się od $c_1 = 1$ do $c_b = n + 1$ - patrz odpowiedź 1d.) Stad liczba mnożeń w procedurze 1 równa się:

$$S_{n+1} = (n + 1) \times \frac{n + 2}{2}$$

- (b) Liczba sumowań w procedurze 1 równa się $n + 1$.
- (c) Liczba operacji sumowań jak i mnożeń w procedurze 2 równa się n .
- (d) Załóżmy, że czas wykonania operacji jednego sumowania równa się t . Z warunków zadania operacja mnożenia również trwa t .
- (e) Szacowanie czasu wykonania dłuższej procedury względem krótszej:

$$T_1 = (n + 1)t + \left[(n + 1) \times \frac{n + 2}{2} \right] t$$

$$T_2 = nt + nt$$

$$\begin{aligned} T_1/T_2 &= \left\{ (n + 1)t + \left[(n + 1) \times \frac{n + 2}{2} \right] t \right\} / (nt + nt) = \\ &= \left[(n + 1) \times \left(1 + \frac{n + 2}{2} \right) \right] / 2n = \frac{(n + 1)(n + 4)}{4n} \end{aligned}$$

5. Oszacować ile raz dłużej będzie wykonywać się procedura o dłuższym czasie wykonania od procedury o krótszym czasie wykonania, przy założeniu, że operacja mnożenia trwa tyle samo czasu co dwie operacje dodawania. Przedstawić proces dochodzenia do wyniku szacowania.

Odp.:

- (a) Założenia tak same jak poprzednio oprócz czasu operacji mnożenia. Obecnie operacja mnożenia trwa $2t$.
- (b) Szacowanie czasu wykonania dłuższej procedury względem krótszej:

$$T_1 = (n+1)t + \left[(n+1) \times \frac{n+2}{2} \right] 2t$$

$$T_2 = nt + n2t$$

$$T_1/T_2 = \left\{ (n+1)t + \left[(n+1) \times \frac{n+2}{2} \right] 2t \right\} / (nt + 2nt) =$$

$$= [(n+1) + (n+1) \times (n+2)] / 3n = \frac{(n+1)(n+3)}{3n}$$

Przykładowo, dla $n = 10$ procedura 1 będzie wykonywała się 3,8 razy dłużej niż procedura 2, gdy operacje sumowania i mnożenia trwają tyle samo czasu (na przykład procedura numer 2 zwróci wynik po 10 sekundach, podczas, gdy procedura 1 dopiero po 38 sekundach) i 4,76 razy dłużej, gdy operacja mnożenia jest wykonywana dwa razy dłużej niż sumowanie. Należy zwrócić uwagę, że chociaż złożoność czasowa procedury 1 zależy od kwadratu wartości n , a procedury 2 zależy liniowo od n , to nie obserwujemy wprost zależności $T_1 = nT_2$. Za pierwszym razem (równe czasy operacji arytmetycznych) będzie to ok. $n/4$ razy dłużej, a za drugim ok. $n/3$ razy.

Zad. 2.

1. Sformułować pytania ogólne, na jakie może znaleźć odpowiedź elektrotechnik odpowiednio korzystający z przedstawionej procedury o nazwie "PROCEDURAEL".
- A**
- Gdy switch równa się True - Jaka jest częstotliwość rezonansowa w obwodzie RLC dla zadanych parametrów R, L i C?
 - Gdy switch równa się False - Jakie jest przesunięcie fazowe (kat wyrażony w stopniach) prądu względem napięcia w obwodzie RLC dla zadanych parametrów R, L, C i f?
- B**
- Gdy switch równa się True - Jaka jest indukcyjność cewki w obwodzie rezonansowym RLC dla zadanych parametrów R, C i f?
 - Gdy switch równa się False - Jakie jest przesunięcie fazowe (kat wyrażony w radianach) prądu względem napięcia w obwodzie RLC dla zadanych parametrów R, L, C i f?

- C
- Gdy switch równa się True - Jaka jest pojemność kondensatora w obwodzie rezonansowym RLC dla zadanych parametrów R , L i f ?
 - Gdy switch równa się False - Jakie jest przesunięcie fazowe (kat wyrażony w radianach) prądu względem napięcia w obwodzie RLC dla zadanych parametrów R , L , C i f ?
- D
- Gdy switch równa się True - Jaka jest zawada w obwodzie RLC dla zadanych parametrów R , L , C i f ?
 - Gdy switch równa się False - Jakie jest przesunięcie fazowe (kat wyrażony w stopniach) prądu względem napięcia w obwodzie RLC dla zadanych parametrów R , L , C i f ?
2. Zakładając, że I to liczba liter w imieniu studenta, N liczba liter w nazwisku studenta, a A , to suma dwóch ostatnich cyfr w albumie studenta, wyznaczyć wynik działania procedury PROCEDURAEL wywołanej z następującymi parametrami: $R = I \cdot 10$, $L = N \cdot 10^{-5}$, $C = (A+1) \cdot 10^{-6}$, $f = (I + N + A) \cdot 10^3$ i switch równe True oraz False. Podać wielkości fizyczne, dla których wyznaczono wartość oraz sama wartość z jednostką główną z układu SI.
- Odp.: Wyniki indywidualne uzależnione od parametrów I , N , A . Sprawdzenie poprawności wykonywania działań i obsługi nawiasów.
3. Napisać program w języku Python, który pozwoli uzyskać wyniki, o których mowa w podpunkcie 2 tego zadania.
- Odp.: Program wprost przeniesiony z pseudokodu. Trudność polega na znajomości załączenia pakietu math instrukcja `import math` oraz odpowiednie wykorzystanie stałej `math.pi` oraz funkcji `math.atan()` i `math.sqrt()`. Wynik poprawnie napisanego programu może być podstawą odpowiedzi na pytanie 2. Jednostki, których należało użyć:
- R - opór elektryczny czynny - Ohm
 - L - indukcyjność - Henr
 - C - pojemność elektryczna - Farad
 - f - częstotliwość (również obliczana jako wynik) - Hz (lub 1/s)
 - kat - obliczany był wynik - w grupie A i D stopień, w grupie B i C - radian
 - zawada (moduł impedancji) - obliczany był wynik - Ohm

Algorithm 3

```
1: procedure PROCEDURAELA( $R, L, C, f, switch$ )
2:   Input
3:      $R$                 liczba rzeczywista różna od 0
4:      $L$                 liczba rzeczywista
5:      $C$                 liczba rzeczywista
6:      $f$                 liczba rzeczywista
7:      $switch$           wartość typu logicznego
8:   Output
9:      $w$                 wartość rzeczywista
10:  if  $switch = \text{True}$  then
11:     $w := 1.0 / (2 * PI * \text{sqrt}(LC))$ 
12:    return  $w$ 
13:  else
14:     $w := (\text{arctg}(2 * PI * f * L - ((1.0 / (2 * PI * f * C)))) / R) * 180 / PI$ 
15:  return  $w$ 
```

Algorithm 4

```
1: procedure PROCEDURAELEB( $R, L, C, f, switch$ )
2:   Input
3:      $R$                 liczba rzeczywista różna od 0
4:      $L$                 liczba rzeczywista
5:      $C$                 liczba rzeczywista
6:      $f$                 liczba rzeczywista
7:      $switch$           wartość typu logicznego
8:   Output
9:      $w$                 wartość rzeczywista
10:  if  $switch = \text{True}$  then
11:     $w := 1.0 / (4 * PI * PI * f * f * C)$ 
12:    return  $w$ 
13:  else
14:     $w := \text{arctg}(2 * PI * f * L - ((1.0 / (2 * PI * f * C)))) / R$ 
15:  return  $w$ 
```

Algorithm 5

```
1: procedure PROCEDURAE $LC(R, L, C, f, switch)$ 
2:   Input
3:      $R$                 liczba rzeczywista różna od 0
4:      $L$                 liczba rzeczywista
5:      $C$                 liczba rzeczywista
6:      $f$                 liczba rzeczywista
7:      $switch$           wartość typu logicznego
8:   Output
9:      $w$                 wartość rzeczywista
10:  if  $switch = \text{True}$  then
11:     $w := 1.0 / (4 * PI * PI * f * f * L)$ 
12:    return  $w$ 
13:  else
14:     $w := arctg(2 * PI * f * L - ((1.0 / (2 * PI * f * C))) / R)$ 
15:  return  $w$ 
```

Algorithm 6

```
1: procedure PROCEDURAE $LD(R, L, C, f, switch)$ 
2:   Input
3:      $R$                 liczba rzeczywista różna od 0
4:      $L$                 liczba rzeczywista
5:      $C$                 liczba rzeczywista
6:      $f$                 liczba rzeczywista
7:      $switch$           wartość typu logicznego
8:   Output
9:      $w$                 wartość rzeczywista
10:  if  $switch = \text{True}$  then
11:     $p := 2 * PI * f * L - (1.0 / (2 * PI * f * C))$ 
12:     $w := sqrt(R * R + p * p)$ 
13:    return  $w$ 
14:  else
15:     $w := (arctg(2 * PI * f * L - ((1.0 / (2 * PI * f * C))) / R) * 180 / PI$ 
16:  return  $w$ 
```
